

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajevima zapadno od n. i kr. četa po cijeni od . . . . . 8 halera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 10 halera
Izvan ovog područja po cijeni od . . . . . 12 halera

Mjesečna pretplata:

U Beogradu i u krajevima zapadno od n. i kr. četa po cijeni od 2.00
U Beogradu sa dostavom u kuću 2.50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 3.00
U ostalim krajevima Austro-Ugarske monarhije 3.50
U inostranstvu 4.00

Oglasi po cijenu.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon br. 245.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 1. avgusta.

Istočno bojište:

Sjeverno od casimulске doline opet su skrhan je u žestokoj borbi ponovljeni protivnički otpor, pomognut nizom neprijateljskih napada. Rusi odstupaju. Isto su tako saveznici imali u Bukovini nadiremo prema Kimpolungu.

Jugozapadno i sjeverozapadno od Černovica skrhan je u žestokoj borbi ponovljeni protivnički otpor, pomognut nizom neprijateljskih napada. Rusi odstupaju. Isto su tako saveznici imali u Bukovini nadiremo prema Kimpolungu.

Taliansko i jugo-istočno bojište:

Nepromijenjeno.

Načelnik glavnog stožera.

Zakupljeni Calais.

Kad su se Englezi u sjevero-zapadnom okrugu Francuske, koji leži iza njihovog zapadnog fronta, počeli posve udobno udomaćivati, bilo je odmah svakom misaonom čovjeku jasno, da oni ne misle više iz tog mjesta dobrovoljno izaći. Politička je naime karakterna osobina Engleza, da se oni ne daju tako lako od nikuda odstraniti, gdje su se jednom uzgledili, — slično kao što je teško iščitati raznu gamad, kad se negdje zakoli. Tek nedavno javili smo vijest, koja je stigla preko Stockholma, da su Japanci zaposjeli cijelu Mandžuriju i Vladivostok. Sad pak dolazi vijest, da su Englezi prije tri nedjelje uzeli pod zakup francuski pomorski grad Calais, i to ni više ni manje nego na devedeset devet godina. Vidimo dakle, da Englezi i njihovi žuti saveznici Japanci spadaju u prkos rasne razlike u isti rod dosadnih vrlo teško istrebljivih insekata. Kraj toga treba da se sjetimo vijesti, koja je pred kratko vrijeme raširena po svijetu, o engleskom „zakupljanju“ znatnih dijelova obale ruskih istočnih pokrajina. Kad to uzmemo u vid, onda priličnom jasnoćom vidimo onu sliku evropske budućnosti, kako je sebi rišu grmovnici u londonskom City-u.

Već je od davnije engleska ratbojnička politika smjerala, da zaposjedne sve za svjetsku trgovinu važnije moreuze. Tako su Englezi zaposjeli Gibraltar i suski prokop, i ako su ta područja izrično proglašena neutralnim vodenim drumovima; u Adenu, koga Turci u ovaj čas sa kopnene strane op-

Gigantska bitka u Flandriji. Besprimjerno žrtvovanje ljudi od strane Engleza i Francuza. — Pobjedonosno napredovanje u Bukovini.

sijedaju, stvorili su sebi Englezi na izlazu iz Crvenoga Mora jako učvršćeno uporište; najzad su Englezi u stanju da u svako doba zatvore malaski moreuz kod Singapore. Jedino kanal između Francuske i Engleske (kanal la Manch) nije bio potpuno u njihovom posjedu, jer su njime u jednakoj mjeri s druge strane gospodarili i Francuzi. Na svom najužem mjestu taj kanal širok je samo trideset i tri kilometra, i kad bi — tako se kalkuliralo u Londonu — Nijemcima pošlo za rukom da se dohvate Calais-a, to bi oni bili u stanju da vatrom svojih teških dalekosežnih topova postanu isključivim njegovim gospodarem. Za to je i razumljivo ono strahovito naprezanje Engleza na zapadnom frontu naročito u Flandriji, da Nijemce opet potisnu iz sjeverne Francuske i Belgije. Antwerpen, koji je Napoleon I. označio nabijenim pištoljem, uperenim protiv srca Engleske, nalazi se već u njemačkim rukama, pa kad bi u njihove ruke dospio još i Calais, onda bi Englezima bio otež njihov glavni adut, koji oni zacijelo kod zelenoga stola žele izigrati, t. j. prijetnja, da će moreuz između Engleske i Francuske zatvoriti za brodove četvornog saveza.

Koliko su vrijednost Englezi polagali na posjed Calais-a, razabire se iz činjenice, da je već Edward III. taj grad (1347. god.) osvojio. Grad je poslije toga silno učvršćen, te je prkosio svim nasrtajima sve do 8. januara 1558. god., kad je najvršnjim francuskim vojskovođij, vojvodi Franji Lotrinškom, pošlo za rukom da ga opet preotme. Od onda je Calais ostao u francuskim rukama i postao jakom tvrđavom. Da se Calais ne nalazi u njihovom posjedu, osjećali su Englezi uvijek kao osjetnu prazninu u stjecišu svoje mreže, u koju su slobodu mora znali prigrabiti samo za sebe. S tih razloga Englezi su se uvijek odlučno opirali i projektu da se ispod tog kanala a između Dovera i Calais-a izgradi tunel. Da se Calais nalazio u engleskim rukama, onda bi taj tunel, čije visoko privredno značenje stoji van sumnje, bio već davno izgrađen.

Dok dakle Englezi svom francuskom savezniku oduzimaju jednu od najvažnijih luka, čija je izvansjka trgovina već 1901. god. predstavljala ukupnu vrijednost od 335 milijuna franaka,

čini se prema vijesti koju smo u uvodu spomenuh da i Japanci konačno dolaze do onoga svoga cilja, koji im je portsmouthskim mirom bio osuđen i zaposjedaju cijelu Mandžuriju. Oni na taj način otimlju svome ruskom savezniku veliki komad njegovog zemljišta na jednom, a Englezi to isto čine na drugom kraju — u istočnom moru. I u ovom slučaju idu Englezi za oživotvorenjem jednoga svoga davno pritaženoga plana, t. j. da i u jedinom moru, koje je bilo do sada sačuvano od „engleske bolesti“ i koje je pred deset godina ugovorom između Njemačke, sjevernih evropskih država i Rusije proglašeno kao neke vrste mare clausum, uhvate čvrstoga tla ili u najmanju ruku da i u istočnom moru uzomgu zadobiti zalag za mirovne pregovore.

U istinu prava tragikomedia! Razbojnička družina, koja se organizovala u snažnu koaliciju u nadl, da će središnje vlasti i njene saveznike među se rasparčati, prevarila se u svom računu. Ne samo što nije mogla od središnjih vlasti ništa oduzeti, nego su na protiv središnje vlasti od nje zaposjele ogromne dijelove zemljišta. Da ipak udovolje svojoj pohlepi, Englezi i Japanci sad komadaju svoje vlastite vjernerne saveznice Rusiju i Francusku, i to sve pod zvaničnim titulama „zakup, sigurnost protiv imperialističkih osvajačkih namjera središnjih vlasti“ itd. Za takve „pravne titule“ nisu Englezi i njihovi talentirani učenici, Japanci, bili nikada u prilici. Stvarnoga pak prava na Calais i istočno-morske provincije i Mandžuriju imaju oni isto toliko, koliko i kukavica na tuđe gnijezdo.

Naredba njemačkog cara vojsci i mornarici.

Kb. Berlin, 1. avgusta.

Njemački car uputio je ovakvu naredbu vojsci i mornarici: Njemačkoj vojsci, mornarici i kolonijalnim trupama!

Navršila se treća ratna godina. Broj naših protivnika povećao se, ali se zato nijesu povećali njihovi izgledi za konačni uspjeh. Lane ste slomili Rumuniju, a Rusija se sada opet tresu pod vašim udarcima. Objе su ove države nosile kožu na pazar za tuđe interese i sada liju posljednje kapi krvi. U silnim ste

bitkama u Mačedoniji snažno održali položaje protivu neprijateljskih naleta. Na zapadnom bojištu osiali ste gospodari situacije. Vaši borbeni redovi, koji milu domovinu čuvaju od užasa i puštoši rata, stoje nepokolebljivo. I moja mornarica postigla je velikih uspjeha. Ona je neprijatelju osporavala gospodarenje morima i zagrožava njegovu žilu kucalicu. Tamo pak, daleko od domovine, šaka njemačkih vojnika brani njemačko kolonijalno zemljište od mnogostruke neprijateljske brojne nadmoćnosti. I u nastupajućoj ratnoj godini uspjeh će biti na vašoj strani i na strani naših saveznika. Naša će biti konačna pobjeda. Do srca ganut zahvaljujem vam u svoje ime i u ime naše domovine za sve, što ste stvorili u toku istekle ratne godine. Neka je svijetao pomen poginulim i umrlim junacima, koji dadoše život za veličinu i bezbjednost naše otadžbine. Rat i dalje traje. Traje i dalje kao rat, koji je nami nametnut. Mi se borimo čeličnom odlučnošću, nepokolebljivom hrabrošću za svoj opstanak i za svoju budućnost. Što više rastu zadaci, što ih moramo savladati, to uporedi s time raste i naša snaga — niko ne može pobijediti. Mi hoćemo da izvojujemo pobjedu! Gospod Bog biće uz nas!

Njemački državni kancelar u Beču.

Kb. Beč, 1. avgusta.

Jutros je ovamo prispio njemački državni kancelar dr. Michaelis u pratnji njemačkog državnog podtajnika pl. Stumma i tajnika poslanstva pl. Pritwitza. Državnog kancelara dočekal su na kolodvoru njemački poslanik pl. Wedel i grof Walterskirchen, kao zastupnik ministarstva spolnih poslova. Državnog kancelar i poslanik su se odvezli u njemačko poslanstvo.

Ofenziva protiv Rusije.

Car Vilim u Libavi.

Kb. Berlin, 1. avgusta.

Wolfvov ured javlja: Car Vilim je 31. jula otputovao automobilom iz Mitave u Libavu.

Pariska štampa o dogadjajima na istočnom bojištu.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Ženeva, 1. avgusta.

Pariski vojni kritičari označuju rumunjsku ofenzivu bezizglednom. „Matin“ piše, da Rumunji ne mogu nastaviti svoje ofenzive. Ruski uzmak, a sam Bog znae gdje će da se svrši, u veliko ugrožava Rumunjsku. Neprijateljska je ofenziva uperena protiv Černovica i Jaša. — „Echo de Paris“ piše: Oslobođenje Buko-

vine po četama središnjih vlasti pitanje je od nekoliko dana. List drži, da će onda doći do ofenzive protiv Kijeva. Pitanje je, da li će se Rusi u svom današnjem stanju moći tome da odupru.

Ruska osveta.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Lavov, 1. avgusta.

Lavovski list „Gazette Lvovska“ javlja, da su Rusi pri svome povlačenju iz Tarnopolja strijeljali 250 lica.

Vratolomno povlačenje.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Stockholm, 1. avgusta.

Petrogradski listovi javljaju, da su prilikom povlačenja sa položaja kod Sereta engleski i francuski časnici na koljenima molili ruske topdžije, da svoje topove ne ostave neprijatelju bez borbe. Ali su ruske topdžije prosto pobjegle. Naredbom ruske vlade je uvedena preventivna cenzura za vojničke vijesti.

Ruski haos

Poslije ruskog povlačenja.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Haag, 1. avgusta.

Petrogradski dopisnik „Morning Post“a javlja: Sve što Rusiji sad preostaje, jeste to, da pokuša uspostaviti novu frontnu liniju. Ta je operacija već obpočela. Gledišta oprobanih zapovjednika, koji su uvijek bili protivni planu ratovanja koji je sad izvršen, jer je on zahtijevao suviše velika strateška kretanja, počinju ponovo da dobijaju svoju važnost. Njima se sad pruža prilika, da poprave žalosne posljedice posljednje zasljepljenosti. General Kornilov namjerava, da gardi, koja je dala povoda neposlušnosti i pobuni, oduzme sve povlastice. Da se uvede smrtna kazna suviše je dockan, jer nisu u pitanju samo pojedine vodje, nego čitavi pukovi, tako da je raspuštanje tih jedinica još jedino sredstvo protiv širenja rovaranja.

Opasan položaj u Besarabiji.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 1. avgusta.

„Times“ obraća naročitu pažnju položaju u Besarabiji, gdje je stanje vanredno sumnjivo. U Besarabiji vlada potpuna anarhija.

Više od dva milijuna ruskih vojnika odlaze svojim kućama.

Kb. Amsterdam, 1. avgusta.

Po „Handelsblad“u javlja petrogradski dopisnik „Morningpost“a: Problem, koji Rusija ima sad da rješava, nema sličnog u povijesnici. To nije više vojni problem. Oni, što se povlače, nisu više vojnici, od kojih se časnici mogu nadati, da će ih prije ili kasnije opet pod-

Podlistak.

„Vrela krv“ Borisava Stankovića

(Odabrana biblioteka, knjiga 4, izdanje I. G. Gjurgjevića u Sarajevu 1917).

Nekada sam volela ovu vrelu krv Borisava Stankovića, i to ove novele, koje su ovde tako vešto skupljene, da zajedno, prelivajući se jedna u drugu, čine zbilja jednu vrelu krv, koja se penuša na naročiti način, svojstven samo Borisavu Stankoviću.

Ne mogu ni danas da predjem čitke preko ove knjige, danas kad — ah, ta misao je s rrahovito teška. — mnogo te čiste, penušave, tople krvi teče potokom iz srca koja bi trebala da žive, da ljube.

Osećam da neću moći da rekнем dostojnu pohvalu u ovim pripovetkama Borisava Stankovića. Ima nešto mnogo jače što je danas svojim snažnim predstavama umrežilo moju svest. Tu istu rubinastu vrelu krv vidim kako kulja iz otvorenih širokih grudih, kulja da se raspe, rashladi, nestane, nikad više ne vraći u kolevku svoju da hrani osećaje, misao.

Ko je taj silnik što neš-edimice bacu najlepšu materiju? Javljaju li mi se priviđenja? Ima li mirna sna? Znači li šta za njega slika; razmrskama lobanja? Govori li mi šta blede lice sa tednom jedinom kapljom krvi na usna-

ma? Poima li trenutak kad pokret stane, zaledi se, zamre? A vas užas hvata od ovih slika, mozak vam se koči, lice blesavi.

Odgovor bi morao biti on, sam čovek, kome je najednput naspelo da se valja u svojoj vlastitoj krvi, da svojim rodnim rukama drži svoju osećenu glavu. Drugog odgovora nema.

Strah vas još više hvata, mozak mrači.

Ne, ne može da pomogne ni bela tvoja mesečina, pišče, ni mokra zelena trava, ni zemlja što miriše na ispucao grozdje, ni stari tih život tvojih čistih devojaka, ni njihova prva slaka slutnja, ni široki, nesavladljivi sevdah tvojih muških snaga i samo za pesmu, čistih pesmu tvoja strasna koštana. Pa ni ono tvoje najlepše, pišče, tvoja prava, čista, čedna ljubavna strast. Ništa ne može da pomogne, nego kao da još jače utiče da se istaknu slike ove grozne zbilje.

Pa ipak, reći ću, a osećam da će sve biti propraćeno tugom. Kad bih bar mogla da napišem tugovanku prostojoj vreljoj krvi!

„Vrela krv“ su ljubavne pripovetke. Iz njih bije toplota. Kao ono što jednu istu pesmu pevaju dva pevača, a pesma je po sadržini silna i lirski takva, pa razlikujete to pevanje kod njih ne po jačini zvuka nego po boji: boja zvuka kod jednoga od njih je toplija, nežnija. Poja zvuka pripovedaka Borisava Stankovića je naročito topla. On te sav

u njima i sav sa svojim ličnostima. Zaje ličnosti da uživa sve stadiume ljubavnih koji se provlače kroz sve svoje ličnosti da uživa sve stadiume ljubavne slasi. On je taj što još kao mladi djak privlači se letnjih noći za vreme pune mesečine, kad zemlja miriše na vlažnu prašinu, a nigde ni pokreta ni glasa, lagano do Stane, da joj se majka ne probudi, i krade vrel dah sa njenih usana. On je taj isti što kao malo dete u rukama vrelе Nuške oseća brzo kucanje njenog bila i shvata silnu potrebu njene mahnite igre. On je taj što traži, nalazi skrivenu tihu a duboku i jaku do pregorenja ljubav Stane i Lenke. On mami one prave ljubavne uzdahe na usnama Lenkinim nabacujući joj gledanje drugoga. On je taj što se uvija od čežnjivog ljubavnog bola kao vito telo Stanino u mintanu i šalvarama. On je drug mesecu, mesečar, koga mesec nesvesna izvlači u starinsku gradinu da zapeva da bi odoleo;

Oj večeri, oj slatka čekanja,

Oj vi noći moji beli dani!

On sa Svojanom i Cvetom uguje za prvom i jedinom ljubavi. Čista ljubavi. Čista ljubavna drama slična onoj narodnoj ljubavnoj;

Kol'ko je selo golemo

Za mene, majko, nema devojke...

On se zavlači u sva mesta gde se čežnja razvija. On je kod Anice u času kad joj prvi put biva jasno za čim je čežnula, onda kad joj čežnja prelazi u bol. On prati Sofku u amam i daje svoj čežnji maha kao razmaženom detetu. On je onaj rasusni ljubavnik Mitka

što boluje od večere čežnje. On je Hadži-Toma što u pedesetoj od ljubavnog derta zafuruje fes i raskopčava koliju. On je sav Koštana što peva i igra strano i ludo. On prelazi kroz sve ere ljubavi, od tihе, skrivene do raspusne, koja u momentu zaboravlja za zakone društva. Svuda je isti, topal, voljen i njegova raspusnost čak je simpatična.

Ljubavna stras u pripovetkama Borisava Stankovića je čedna. Naročito velim to za ove novele skupljene u „Vreljoj krvi“. Čedna, jer je srast čista, istinita, neuprljana lažju, dvoletnošću. Borisav Stanković je pravo dete svoga kraja zato je i mogao da iznese tu čednu ljubavnu stranu.

Tako tih a duboka, tako skrivena a silna, tako bolna a mila, puna isodobno i mile tuge i tihе radosti, prave čiste radosti. Ta čistota i čednost ljubavne strasti dala je one u divnim tonovima mola našo narodne sevdalinke. Stanković je umeo svojim srcem da da slične zvuke. Njegova „Vrela krv“ je jedna velika sevdalinka, napisana bolećivo i opet silno, sirasno.

Ne osvrćući se na neke male nezgodnosti njegovog stila on je po boji i po toploti jak kao i:

„Poduhnuše saba zorski vetrovi...“

„Jel'te žao što se rastajemo.“

„U bašti mi zumbul cveta,

Ja ga ne berem!

Na zumbulu bulbul peva,

Ja ga ne čujem!

Draga dragom poručuje;

— Dodji doveče!
A dragi joj odgovara:
— Ni za godinu!“

Kao i u narodnim sevdalinkama tako i u Borisava Stankovića svuda je večita bolna čežnja brižljivo čuvana, skrivana od dodira svakidašnjice. Zato i osećate njegove ličnosti kao više, Promašena prva ljubav — to je njegov stalni refren, to su njegove sočne suze.

— — — Opet sam te sneval! Kako žalim što san ode, te, i ti s njime! Kako bih voleo da to ne beše samo san, san i ništa više. Ah hvala i snu! Sladje je snevati nego li zbilju gledati, i gušiti se od navrelih osećaja, uspomena i teška, hladna samotna života... Da, sladji je san, san detinjstva i mladosti; san stare, pocrnele i čadju ispušnjene kuće sa velikom baštom ogradjenom tarabom i punom sveća, stariji šimširova, ispućanih stabala od krušaka i kajsija, s gustim, gustim džbunovima i granjem; san potoka što pored kuće teče pored visokih topola, mladih vrba, brestova i meke, uvek vlažne trave. Pa san toplih noći kad vetar duše i lišće kreće, kad mesec sija a iz obasjane daljine dopire zvon od klepetuša i tihа jednolika pastirska pesma u „duduk“, san tamnih večeri, razvalina od zidova, turskih konaka, džamija, opalih streja sa slepim miševima, vešticama, vampirima i „sajbija-ma“... San mladosti i sreće!
Hajde da snevamo:
Bili smo komšije. Tvoja majka samo je tebe imala; moja majka samo

vrći pod svoju vlast. Više od dva milijuna slobodnih građana, na kojima je samo vojnička uniforma „odlaze kući“.

Promjene u ruskoj vladi.

Kb. Milano, 1. avgusta.

Iz Petrograda javljaju: Prekjuče po-
nija radi održanja ministarska sjed-
nica radi proučavanja opšteg položaja,
položaja kabineta i njegove mogućnosti
za rad. Ministri su Kerenskom stavili svoje
portfelje na raspoloženje, da bi u
kabinet mogao pozvati ugledne pred-
stav-
nike građanstva a naročito kadjetske
stranke. O kadjetskoj stranci se može
reći, da je ona danas gospodar polo-
žaja, jer socijalističke vodje uviđaju,
da oni bez kadjetske stranke ne mogu
zemljom vladati. Kadjetska stranka je
sad zvanično riješila, da učestvuje u
vladi. Izgleda, da će kadjetska stranka
gobiti glavna mjesta u kabinetu. Među
zahtjevima, kojima kadjeti uslovljavaju
svoj ulazak u kabinet, nalazi se između
ostalih i lozinka: „Borba na strani sa-
veznika do pobjedonosnog svršetka.“ Da
bi kadjetska stranka mogla zauzeti glav-
nija mjesta u kabinetu govori se, da će
odstupiti ministar spoljnih poslova Te-
reščenko.

Kerensko diktatura.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 1. avgusta.

„Lokalanzeiger“ javlja iz Stock-
holma: Vlada je već u svima pojednosti-
ma izvela zatvaranje Rusije. Osim sa-
obraćaja putnika obustavljen je i cio po-
štanski saobraćaj, ne puštaju se ni no-
vine iz zemlje. I privatni brzojavi se za-
državaju. Kao povod toj mjeri ruski kru-
govi misle da je namjera Kerenskog, da
za vrijeme trajanja tih mjera silom uguši
anarhiju, pa da ta surova borba protiv
krajnjih radikala ne bude izostranstvu
poznata.

Sva vojnička prava ukinuta.

Budimpešta, 1. avgusta.

„Az Est“ javlja iz Kopenhagena:
Kerenski je upravo vojsci dnevnu zapo-
vijest, kojom ukida vojničima sva
prava, koja su oni stekli tečajem revo-
lucije.

Monarhistička rovarjenja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 1. avgusta.

„Achtuhrblatt“ javlja s ruske
granice: Petrogradski „Birževija Vje-
domosti“ javlja, da je bivši zapovjed-
nik ruske zapadne vojske general Ewert
uapšen sa cijelim svojim nekadašnjim sto-
žerom, jer postoji sumnja, da je general
sa svojom okolinom učestvovao u monar-
hističkim pokretima. Ovaj je događaj iz-
zvao u Petrogradu veliku uznemirenost.

Po drugoj vijesti istog lista uapšeni
su svi kaludjeri manastira Potčajevskog.
Tvrdi se, da su kaludjeri ovog manastira
vodili živu propagandu, da se car po-
povo dovede na prijesto; ova je propa-
ganda dobila opasan karakter naročito
u Kijevskoj guberniji. Stari arhimandrit
tog manastira, Vitalije, smatra se kao
duša te propagande i otpora protivu po-
kreta za odvajanje Ukrajine.

Bivša carica oboljela.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 1. avgusta.

Zapovjednik Aleksandrove palate u
Carskom Selu, u kojoj je internirana car-
ska porodica, javlja, da bivša carica Alek-
sandra pati od srčane bolesti, koja jako
napreduje; osim toga pati od jakog otoka
noga, kojim joj je hod jako otežan.

mene. Bašte naše bile su razdvojene
potokom, ...

Svet vatren, a čestit i ponosit. Ja
neću dalje od ponosa Sofke i Koštane.
Prva ispija rakiju od bola a smeje se
kao da sve oko sebe ismjejava ili saža-
ljeva, druga baca nize dukata dokazu-
jući time da peva zato što joj se peva
a ne kako dobacuje Stojan:

Ciganak! Ko da višeli...
Borisav Stanković nije lak, jer
uvek kazuje dublje, složeno osećanje,
tuzanje duše, srca.

Njegove ličnosti su prirodne, uliva-
čene u najjačem momentu.

On je lokalni pisac samo po obli-
čajima i spoljašnjim znacima kraja u
kome žive njegove ličnosti, ali
po iznošenju onih neobičnih, tajanstve-
nih trenutaka čovečijeg bića, koji se
javljaju u životu ljubavi, ili od opšti.
Time se on i odlikuje i od najboljih pri-
povedača iste vrste u stranoj literaturi,
što on vrlo verno, onako sirovo, iznosi
te neobične i tajanstvene trenutke, a
opet u njegovim pripovetkama oni nose
otisk neudžnosti, čistote, čednosti. Bo-
risav Stanković je u svojim pripovet-
kama u „Vreloj krvi“ sav ta sirova i
čista ljubavna srast.

HALI PODLISTAR.

Grafologija i uzajna sredstva.
Grafologija je vještina, kojom se iz-
vođe zaključci o karakteru neke osobe
na osnovi njezinog rukopisa. Ona do
sad nije raspolagala akoro nikakvim po-
moćnim sredstvima, i zaključci grafologa
bili su u stvari prost rezultat njegovih
osećanja. U novije doba stekli su grafolo-
zi jedno moćno sredstvo u filmu, koje

Vijesti o Leninu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Amsterdam, 1. avgusta.

Kako petrogradski „Birževija Vje-
domosti“ javlja, Lenin je preko Stock-
holma pobjegao u Njemačku.

Budimpešta, 1. avgusta.

„Az Est“ javlja iz Kopenhagena,
da prema svim znacima izgleda, da je
Lenin utekao u Stockholm.

Nova potapljanja.

Kb. Berlin, 1. avgusta.

Wolffov ured javlja: Djelatnoš-
ću naših podmornica u sjevernoj zabran-
jenoj zoni ponovo je potopljeno 26.000
bruto tona. Među potopljenim brodovi-
ma nalazila su se 2 naoružana engleska
parna broda, jedan je od njih putnički
parni brod, koji se, po iskazu ljudi u
spasavajućim čamcima, zvao „Uruguay“
(10.537 tona).

Načelnik admiralskog stožera
mornarice.

Odjek izjave grofa Czernina.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Köln, 1. avgusta.

O govoru grofa Czernina zastup-
nicima štampe donosi „Kölnische Zeit-
tung“ iz Beča ovo:

Govor ministra savezne monarhije
zastupnicima domaće štampe pojačao je
utisak, da je on državnik koji jasno misli
i zna šta hoće, koji u osećanju dobre stva-
ri, koju zastupa, i u jakom položaju,
koji su sebi središnje vlasti izvojevale u
borbi protivu čitavog svijeta neprijate-
lja, razvija svoje misli o miru nezadržući
od nesporazuma i zlonamjernog izopa-
čavanja, i hoće da raspravljaje o miru,
uprkos otporu neprijatelja dovede u tok.

U ovom pogledu je značajno gledište,
koje zastupa poluzvanična štampa, da
se u govorima govornika engleske vlade
o tobožnjim pregovorima između Austro-
Ugarske i Njemačke nalazi namjera, da
se posredovanjem Austro-Ugarske utre
put pregovorima za mir. Povodom polemike
„Deutsche Tageszeitung“ a protiv toga
potvrđeno je berlinskom za-
stupniku „Fremdenblatt“ a, da bi
Berlin bio ne samo zadovoljan, nego bi se
povodom toga i radovalo.

Balfourova izjava u engleskom donjem domu.

Kb. London, 1. avgusta.

U engleskom donjem domu postavili
suposlanici Brice i Buxton pitanje o nje-
mačkim izjavama o pojmu aneksija. Mi-
nistar spoljnih poslova Balfour upo-
zorio je na to, da su osnove za zaklju-
čenje mira razložili Asquith, Grey, Lloyd
George i to nekoliko puta. Kako će se
one primijeniti, to zavisi od raznih okol-
nosti, od događaja u sporazumnim zem-
ljama, o mjerama protivnika i izgledu
rata. Danas se ne može ništa konkretno
utvrditi. U produženju svog govora je
tražio jakim naglaskom granice za Fran-
cusk, koje su postojale prije 1870., da
je demokratizovanje Njemačke i zado-
voljavanje narodnih težnji naroda Au-
strije kao jemstvo protiv budućeg svjet-
skog rata. — Snobden mu je zamjerio,
što se i suviše zauzima za ta unutarnjo-
ustavna pitanja, te je Balfour povodom
toga u nekoliko umjerio svoje izjave.

Kb. London, 1. avgusta.

Reuter javlja: Pošto je Balfour
sinoć dovršio svoj govor u donjem do-
mu, zapitao je liberal Holt, da li vlada u
sporazumu sa saveznicima mogla poz-

im omogućava da brže i tačnije donose
svoje zaključke ne samo o karakteru
doličnog pisca, nego i o njegovom ras-
položenju za vrijeme pisanja. Grafolog
treba da ima samo jednu vjernu sliku
rukopisa i pokreta piščevih i da zna,
u kakvom se je raspoloženju nalazio
pisac za vrijeme toga pisanja, pa će
onda uporedjenjem toga rukopisa s
drugima iste osobe a iz raznih vremena
moći tačno da utvrdi, u kakvom se je
raspoloženju nalazio, kad je što napisao.
Da se iz rukopisa jednog čovjeka pri-
lično tačno daje izvoditi zaključak o ka-
rakteru toga čovjeka, jasno je svakome
onome, koji zna, da neko, kome desna
ruka postane nemoćna za pisanje, te
mora da piše lijevom rukom ili čak no-
gom, proizvodi njima one iste karak-
teristične crte, koje je izvodio prije
desnom rukom. Rukopis je dakle karak-
teristična osobina piščeva, koju će gra-
fologi u buduću pomoću filma mnogo
lakše i pouzdanije da utvrdjuju. Gra-
fologija će u buduću naročito u sudskim
istragama igrati važnu ulogu.

Samoa i društvo.

Kapetan Payer, koji je rukovodio
prvu austrijsku ekspediciju za ispitivanje
sjevernoga pola, opisujući razne doživljaje
te ekspedicije, veli, da mu je bilo najnt-
nosnije vrijeme, kad je za svojom druž-
inom zbog rdjavog vremena bio upućen,
da se na mnogo dana ne miče iz jedne
jedine kabine broda, koju se griješi i u kojoj
su zajednički stanovali. On veli, da je
lakše čovjeku, da na duže vrijeme podnese
samocu, nego neprestano biti u društvu,
jer se čovjek u društvu ne oseća potpuno
svoj, već uvijek kao pod nekim nadzorom,
neprestano mora da ima neke obzire pre-
ma društvu, a to stanje kao da ubija duh
u čovjeku.

natim diplomatskim putevima staviti Nje-
mačkoj otvoreno pitanje, da li je voljna
da napusti i odšteti Belgiju, Francusku
i ostale posjednute zemlje. Ponsobly je
rekao da je Balfour jako i neumjesno
naglasio elzaško-lotarinsko pitanje u mje-
sto da se ograniči na opšta pitanja. Bal-
four je odgovorio, da on nije dao nika-
kvu odlučnu izjavu o mjerama, koje bi
odnosno Evrope imale da se preduzmu.
Njegov govor se ne smije tumačiti u
tom smislu.

Njemačka.

Carevo priznanje njemačkim četama u
istočnoj Africi.

Kb. Berlin, 1. avgusta.

Wolffov ured javlja: Car Vil-
lim uputio je zapovjedniku njemačkih
četa u istočnoj Africi, pukovniku pl.
Lettow-Vorbecku, ovu zapovjest: Ula-
zak u novu ratnu godinu ne ću da propu-
stim, a da vama, dragi pukovniče, i
vašim hrabrim četama ne izreknem
moju zahvalnost i moje neograničeno
priznanje na vašem junačkom držanju.
Prožeti duhom dužnosti, vi ste neustra-
šimo i pouzdanom hrabrošću primili
borbu i tri godine neumornom djelat-
nošću branili istočnu Afriku. Mnoge
pobjedonosne bitke i borbe dokazale su
mi, da je u sudbonosnom času na pra-
vom mjestu stajao pravi čovjek. U
vjernoj zajednici s mojim guvernerom
i svekolikim stanovništvom našeg ta-
mošnjeg posjeda mogli ste vi zahtjevi-
ma gorke i nužne odbrane da odgovori-
rite i da istrajete u naturenoj nam bor-
bi pod žarkim afričkim suncem u pr-
kos toklih i raznovrsnih osudnika. U
vjernosti i ponosnom divljenju na pra-
gu nove ratne godine sjeća se otadžbi-
na svojih dalekih junaka i njihovog
pobjedonosnog vodja, čije će mirno is-
punjavanje dužnosti svagda biti svije-
talo primjer u ratnoj povjesnici. Neka
Bog i dalje blagoslovi vaše oružje.
Veliki glavni stan, 31. jula 1917.

Vilim I.

Posjeta državnog kancelara u Dresdenu.

Kb. Dresden, 1. avgusta.

Državni kancelar dr. Michae-
lis posjetio je prije podne predsjed-
nika cjelokupnog ministarstva, državnog
ministra dr. Becka. Poslije povratka
državnog kancelara iz Moritzburga
bila je večera u pruskom poslanstvu
kod grofa i grofice Schwerin. Osim dr-
žavnog kancelara i njegove pratnje bili
su između ostalih pozvani: svi državni
ministri, zapovjednički general 12. voj-
ničkog zbora pl. Broltzen, austro-ugar-
ski pl. Braun, bavorski poslanik barun
Grunelius. Državni kancelar će opu-
tovati u 10 sati u večer.

Pokret za mir.

Ruski izaslanici za međunarodni mir.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Amsterdam, 1. avgusta.

Član ruskog radničkog i vojničkog
savjeta Goldberg izjavio je u Parisu
pri ručku, koji je bio priredjen u čast iz-
aslanika, da postoje samo dvije mogućno-
sti: ili ostvarenje vrlo opsežnih radikalnih
reformi, ili pak ponovno uspostavlja-
ljanje carizma. Ovo bi posljednje za Ru-
siju značilo zaključenje zasebnog mira.
„Mi smatramo“, rekao je Goldberg, „da
je moguće samo međunarodni mir, s to-
ga mi i želimo međunarodnu akciju“.

Engleski socijalisti i stockholmska konferencija.

Kb. Stockholm, 1. avgusta.

„Sozialdemokraten“ jav-
lja: Na predlog ruskog izaslanstva i u
sporazumu sa izvršnim odborom „La-
bour Party“ riješio je odbor svih en-
gleskih socijalističkih radničkih grupa,
da se 10. avgusta, na dan sastanka so-
cijalista sporazumnih zemalja, sazove
engleski kongres, koji će riješiti učes-
tvovanje u stockholmskoj konferenciji
i izabrati zastupnike. — Pošto se od-
luka primi, zastupnici bi imali otpu-
tovati 15. avgusta u Stockholm i tamo
predložiti, da se konferencija odloži do
22. avgusta. Time je učesće Engleza
osigurano.

Najnovije brzojavne vijesti.

Galais dat Engleskoj pod zakup.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 1. avgusta.

Prema vijesti „Lokalanzeiger“ a-
iz Zeneve, povjerljivo su priznali fran-
cuski viši činovnici, da je prije tri nedje-
lje dat Calais na 99 godina Engleskoj
pod zakup.

Traže se:

Društvo Crvenoga Krsta u
c. i k. VGG/S. poziva radi primanja novca
niže imenovana lica, ako su u Beogradu
da se jave lično sa legitimacijom (pri-
javnom listom) inače da pošlu tačnu
adresu i označe najbližu poštu, koja pri-
ma novac uputnicom.

I. Zastupniku blagajnika Društva Cr-
venoga Krsta u c. i k. VGG/S. g. d. r.
Marku T. Leku, prof. Beograd, Vatro-
gasna ul. 15, I. sprat, svakog radnog
dana od 2-4 poslije podne, sa poziv-
om na broj, koji se pred svakim ime-
nom nalazi.

A.

Broj 1847 Ajdačić Petar, raden. fabr.
dov.; 1854 Aksentijević Natalija, učit.,
Vojnik, Leskovac; 1851 Akšić Vitko, učit.,
Musikovo, Prizren; 1839 Aleksić Vese-
lin, učit., Bobovšte, Aleksinac; 1756 A-
leksić Milan, učit. bogoslovije, Prizren;
1840 Aleksić Stana, učit., Zabare;
1841 Aleksić Miloško, reviz. glavn.
pores. upr.; 1842 Aleksić Dušan, prakt.
min. fin.; 1850 Aleksić Milan, učit., Pri-
zren; 1852 Alić Vlada, učit., Krenta,
Knjaževac; 1696 Alić P. Olga, učit., Stu-
bik; 1755 Anđelić Mileva, čin. min. fin.;
1693 Anđelković Stojana porodica, učit.,
Prizren; 1695 Anđelković Bogdan, učit.,
Sopot; 1836 Andrejević Lenka, učit., Tru-
jane, Požarevac; 1855 Antarević Hristi-
na, učit., Skoplje; 1505 Antić Z. Petra
porodica, rez. pporučnik, Vranje; 1543 An-
tić Konstantina udova Mirsa, Giljane;
1849 Antić Zagorka, učit., Mala Keme-
nica, Brza Palanka; 1734 Antić Rista,
učit., Veljkovica, Gostivar; 1735 Antić
Trajko, učit., Zeljin, Gostivar; 1856 Ar-
sić Rista, učit., Brodac, Skoplje; 1758
Arsić Milan, učit., Raničug, Priština; 1694
Atanacković Jovan, učit., Siljegovac; 1753
Atanacković Stojan, sreski poslužnik, Kr-
iva Palanka;

B.

Broj 1697 Babagrlić Sima, učit., Pri-
zren; 1700 Besekić Kosta, učit., Kuma-
novo, Gostivar; 1699 Bogatčević Jelca,
učit., Veles; 1797 Božinović Djordje, učit.,
Kriva Palanka; 1698 Božinović Ivan, učit.,
Monastirci; 1540 Božinović — Vasić M. ke
Kata, Giljane; 1542 Božinović Vasić Tome
Lenka, Giljane; 1541 Božinović — Vasić Va-
silija Veta, Giljane; 1796 Branković Mi-
lan, učit., Trgovište, Kumanovo; 1546
Brzaka Isajje udova Sofija, Giljane; 1527
Bušata Jovana udova, Giljane;

C.

Broj 1595 Cvejića M. Borisava po-
rodica; 1760 Cvetković Milan, ekonom
bolnice, Priština;

D.

Broj 1549 Danefikuća Nikola, Gil-
ljane; 1801 Danilović Pavle, učit., Go-
lmo Selo; 1547 Danilović Trajko, mu-
tavidžija, Giljane; 1597 De Majo Alfreda
porodica, rez. pporučnika; 1763 Demajo
Moric, sresk. čin., Zaječar; 1798 Despo-
tović Andreja, učit., Novo Selo, Sjenica;
1804 Despotović Stevan, učit. iz Ner-
odisija, Priština; 1805 Dičić G. Ljubica,
Priština; 1799 Dimitrijević Milan, učit.,
Biljača, Kumanovo; 1800 Dimitrijević
Nasko, učit., Rasanj, Kumanovo; 1762
Dimitrijević Stevana porodica, rektora
bogoslovije, Prizren; 1761 Dimitrijević
Trifun, učit., Prizren; 1803 Divjaković Ni-
kola, učit., Skoplje;

Gj.

Broj 1601 Gjorgjević Anka, učit.,
Skoplje; 1926 Gjorgjević Čaja, križak
fabr. duvana; 1766 Gjorgjević Dragomir,
sresk. čin., Umka; 1858 Gjorgjević Ja-
ničije, učit., Lipljane; 1602 Gjorgjević
Janko, učit., Ljubičevce, Prizren; 1604
Gjorgjević Nikola, učit., Zletovo; 1605
Gjorgjević Stojadina porodica, rez. ppo-
ručnika, Kisevo; 1606 Gjorgjević Todor,
učit., Čelopek; 1555 Gjukić Mihajlo,
stručn. učit., Jagodina; 1607 Gjulaković
Marko, učit., Kratovo; 1928 Gjurdjanović
Zorka, nadzorn. fabr. dov.; 1608 Gjurg-
jević Predrag, učit., Orahovac, Prizren;
1931 Gjurčić Jevrem, pisar monopol,
uprave;

Dž.

Broj 1524 Džvrža Mona, Giljane;

G.

Broj 1811 Gavrilović Filip, Duf, Go-
stivar; 1809 Gligorijević H. Toma, učit.,
Gostivar; 1810 Grabovski Irena, učit.,
Kumanovo; 1812 Grošević Jovan, učit.,
Kumanovo;

I.

Broj 1862 Ignjatović Ljuba, križak
fabr. duvana; 1812 Ilić Dr. Dimitrije,
Prizren; 1613 Ilić Jelena, učit., Prišti-
na; 1614 Ilić Lazar, učit., Kučeviste;
1615 Ilić N. Petra porodica, apotekara
iz Prištine; 1770 Ilić Serafim, poslužnik,
Kumanovo; 1616 Ilić Spasoje, učitelj,
Vodno, Skoplje;

J.

Broj 1771 Jačimović Menea, poslu-
žit. gimn.; 1617 Jakićeva Stojanka, učit.,
Veles; 1622 Jakovljević Nestor, učit., Taj-
nište; 1544 Janjica Petra Veta, lončara,
Giljane; 1772 Janjčević Dim. Darinka,
poslužnik, Prizren; 1545 Janjčić
Divjaka Vase Leposava, Giljane; 1618
Janković Vasilija, učit., Veles; 1521 Ja-
vić Suta Vasa, Giljane; 1626 Jovanović
Dimitrije, učit., Djermanice; 1777 Jovano-
vić R. Dimitrije porodica, uprav. polic-
ije, Prizren; 1775 Jovanović Despot, po-
lic. poslužnik, Prizren; 1778 Jovanović P.
Draga, učit. pomoćnik, Skoplje; 1773 Jo-
vanović Doda, polic. poslužnik, Kriva Pa-
lanka; 1632 Jovanović Jesta, učit., Sko-
plje; 1865 Jovanović Milica, prakt. min.
fin.; 1629 Jovanović Mladen, učit., Stra-
cin; 1523 Jovanović Vanuša Petra, terz.
Mirska, Giljane; 1630 Jovanović Nikole
porodica, sanit. poslužnik; 1774 Jovano-
vić Stojilko, polic. poslužnik, Kumanovo;
1634 Josifović Aleksandar, učit., Kozi
Do; 1635 Josifović Galina, učit., Kratovo;
1633 Jovičević Jovan, učit., Prizren;

K.

Broj 1814 Kajović (Kojović) Milivoj,
učit., Melnica; 1870 Karapešić Mihajlo,
carin. čin.; 1820 Katančić Petar, učit.,
Prizren; 1821 Katić Ilija, učit., Kratovo;
1780 Katić Vojislav, pr., Bujanovac; 1817
Kečević Marko, uč., Bujanovac; 1558 Ke-
tika Emil, učit., gimnastike, Kruševac;
1953 Koen B. Isaka porodica; 1818 Kos-
tić Gavrić, učit., Tetovo; 1932 Kostića

Petra Mileva udova, sresk. kapet.; 1871
Kovačević Natalija, prakt. okružn. na-
čelstva, Kumanovo; 1816 Kovačević Traj-
ko, Mirkovac; 1815 Kozić Ilija, učit., Kra-
tovo; 1566 Krstić Petar, čuvar magacina;
1819 Kruzakija A. Vujica, učit., Stenca;
1913 Kuzmanović Milan, činovnik uprave
monopola;

L.

Broj 1568 Lazarević Dobrivoja,
majora porodica; 1825 Lazarević
Magdalena, učit., Prizren; 1823 Laza-
rević Manojlo, učit., Brod; 1824 Laza-
rević Sergije, učit., Leunovo; 1802
Lesić Nikodije, učit., Mavrovo; 1569
Letić Mihajlo, pporučnik.

M.

Broj 1519 Magiljanac Zaka, Gilja-
ne; 1884 Majner Ivan, prakt. pores.
odelj.; 1882 Manojlović Milenko, knji-
govodja Min. Fin.; 1571 Marković
Aleksandar, prakt. Min. Fin.; 1556
Marković Dragutin, puškar iz Pirota,
tast Stevana Nikolačevića, prof. Ča-
čak; 1986 Markovića Marka Živana,
Pe.ka, Lazarevac; 1572 Markovića Mi-
loja supruga Milja, kapetana, Mirosalji-
ci; 1638 Marković Mladen, učit., Pri-
ština; 1640 Marinović Vojislav, sresk.
čin. Mladenovac; 1573 Micića Gjorgja,
porodica, poreskog pomoćnik. Kratovo;
1827 Micković Spasoje, učit., Gaber.
1828 Mijajlović Pavle, učit., Sopsko
Rudare; 1987 Mijedije Lazara porodi-
ca, katol. vladike; 1518 Mikić Gadžeje
Jovana Ruska, Giljane, 1574 Milanović
Mladen, pomoćnik nadzorn.; 1522 Mile-
tović Stojan, bivši trgovac, Giljane;
1833 Milić Trajko, učit., Tetovo; 1509
Miličević M. Milivoj, poručnik; 1639
Miljković Zorka, učit., Skoplje; 1831
Milojević Ružica, učit. Kratovo; 1576
Milosavljević S. Svetozara, porodica
poručnika; 1577 Milošević Živko, pod-
nadzorn. Fabr. Duvana. 1832 Milošević
Vojislav, učit., Gostivar; 1886 Milova-
nović Milka, poslužnik. Min. Fin.; 1830
Milovanović Vukosava, učit., Skoplje;
1922 Mirković Mil. Milenija, Stepoje-
vac; 1641 Mitić Stamen, sresk. poslu-
žnik, Kriva Palanka; 1550 Mitrović Fi-
lipa deca, preko Banče Vaskovića, Ve-
les; 1826 Mladenović Stanoje, učit.,
Sveta Petka; 1829 Murgović Jova,
učit., Klecovac.

1674 Zlatković Mihajlo, učit., Sajinac, Kumanovo; 1675 Zojčić Savka, učit., Kumanovo; 1676 Zukić Jovan, Gijane; 1677 Zukić Mirča;

Z.

Broj 1676 Živić Dimitrije, učit., Bina, Priština; 1677 Živković Ljubica, učit., Kralovo; 1924 Živković Stanko, pištar stovarišta soli.

1500 — 2000

II. Svetozaru Živkoviću, učitelju Štiška ulica 9, Beograd.

Učitelji i učiteljice: Roksanda Stahić iz Krive Palanke, Zagorka Avakumović iz Leskova, Slavka Milenković iz Parcana, Milosava M. Lazarević i Mirko Mitrović u penziji.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je četvrtak 2. avgusta, po starom 20. jula. — Rimokatolici: Alfons Ligorij b.; pravoslavni: Ilijin dan.

Casnička i činovnička kasina otvorena je od 12 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Citanova, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati u več. Slobodan pristup svakom vojniku.

Beogradski orkeum (u bašti Hotel Takova); Početak predstave u 8:30 u več.

Kinematograf: Vojni kino (Koleseum): U 6 sati poslije podne predstava za vojnike. — C. i k. gradjanski kino (Paris): U 6 sati poslije podne predstava za gradjanstvo.

Noćna služba u apotekama: Od 29. jula do 4. avgusta vršće noćnu službu u Beogradu ove apoteke: Kuzaković, Knežević Spomenik br. 2; Viktorović, Terazije br. 28; Protić, Kralja Milana br. 87; Stojčić, Sarajevska ulica 70.

Paroplovna veza. Iz Beograda za Zemun: 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 sati poslije podne. Iz Zemuna za Beograd: 5:30, 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 prije podne; 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30, 7:30, 8:30 i 9:30 poslije podne. — Iz Zemuna za Pancsovu: u 1 sat poslije podne i u 8 sati u več. — Iz Pancsove za Zemun: U 6 sati izjutra i u 4 sata poslije podne. — Ladja, koja vozi između Zemuna i Pancsove i obratno ne pristaje u Beogradu. — Brodarski saobraćaj Sabac—Smederevo. Polazak iz Sapa za Beograd četvrtkom i petkom u 7 i po sati izjutra. Dolazak u Beograd u 12 i po sati poslije podne. Ponedjeljkom odmor broda u Smederevu.

Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, nedjeljom i praznicima.

Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brunn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati u več.

Ilijin dan.

Danas praznuje pravoslavna crkva proroka Sv. Iliju, gromovnika, kako ga narod naziva. U srpskom narodu postoji ovo vjerovanje: Kad na Ilijin dan grmi, te će godine porvati orasi, lješnici i žir. I Turci još iz davnijih vremena praznuju Sv. Iliju. U svakoj srpskoj domaćinskoj kući je običaj, da se na današnji dan zakolje najmanje orijij petjato. Jabuke i kruške, koje o Ilijinudne prispjevaju, narod naziva „ilijnjače“.

Na današnji je dan prije tri godine otpočelo sa bežanijske kose prvo bombardovanje beogradske okoline.

Istorijski kalendar.

Na današnji dan, 2. avgusta 1788. umro je u Londonu čuveni engleski slikar Thomas Gainsborough (rođen 1723. god.). Naročito su poznati njegovi portreti čuvene ljepotice lady Hamiltonove, prijateljice slavnog admirala Nelsona, koju je Gainsborough kao i njegov isto tako poznati kolega Romney bezbroj puta slikali. — 2. avgusta 1870. god. završena je prva borba u njemačko-francuskom ratu 1870. godine kod Sarrubruken (započeta 29. jula) odstupanjem pruskih prethodnica ispred brojno višestruko nadmoćnijeg korpusa francuskog generala Frossarda. Ovo je jedini slučaj u tome ratu, gdje su francuske trupe za čas stupile na njemačko zemljište.

Vaznesenska crkva za beogradske srotinju.

Vaznesenska crkva poslala je sirovinjskom odjelenju opštine grada Beograda svotu od 14 K 50 hel., koju je svotu skupila na tas prilikom bogoslužnja, kao svoj prilog za pomaganje sirotinje grada Beograda.

Kako treba pisati u Švajcarsku?

Kako nam javljaju iz Švajcarske, mnogi, koji se obraćaju oglasima i kartama ili pismima na svoje rođake i prijatelje u Švajcarskoj za usluge ma kakve vrste, velikim dijelom ne označe svoju tačnu adresu, kao ni tačnu adresu onoga koga pitaju, kao što ne izlažu tačno šta žele i traže u svojim zahtjevima.

Skreće se pažnja svima, da prilikom traženja obavještenja o kome, potrebno je pored svoje tačne adrese staviti i tačnu adresu onoga, o kome se obavještenje traži.

Ako traže kakve druge usluge, treba uvijek staviti pored svoje tačne adrese i svoje zanimanje.

Žene i djeca, kada se obraćaju zahtjevima, treba da naznače pored svoje adrese i ime i zanimanje svoga muža; a djeca ime i zanimanje svoga oca; ako su živi i eventualno gdje se — ako znaju — sada nalaze.

Osim toga mnogo je bolje, da svako traženje bude zasebno bilo oglasom ili kartom, a nikako ne tražiti jednom kartom ili oglasom više raznih usluga.

Premينو.

Poznati beogradski trgovac Miloš A. Gjurčić, preminuo je poslije teškog bolovanja 30. jula, u svojoj 64 godini. Vječan mu pomen!

Nesrećan slučaj.

31. jula, pregazio je u Beogradu automobil Bogoljuba Jančićevića, nastanjenog u ulici Kraljice Natalije br. 94. Nesrećnik je dosta teško ranjen, pa je prenesen u gradjansku bolnicu. Vode se izvidi, da se ustanovi, ko je kriv toj nesreći.

Narodna privreda.

O proizvodnji ranoga povrća.

(Svršetak.)

I najiskusniji stručnjaci u proizvodnji povrća u toplim lejama, ne mogu uvijek da se opredijele i da se riješe: koju će sortu od koje vrste povrća da uzmu. Oni neće da ostanu uvijek pri starijim sortama, nego hoće da pribave i da oprobaju i nove sorte, koje naročito stručnjaci proizvode i preporučuju, ne bi li u tim novinama našli nešto bolje od onoga, što već imaju: nešto savršenije u ranijem dospjevanju, nešto bolje i u ostalim osobinama. Iskusan povrtar neće mnogo nabavljati od tih novina, ali neće ni starije sorte, koje ima i koje poznaje, odmah napustiti, nego će te starije sorte zadržavati uvijek kao rezervu, a sa novima će se ograničiti, bar s početka dok ih ne upozna, samo na pokušaj, ispitivanje i upoređenje, jer se može dogoditi, da neke starije sorte budu, pa da i ostanu bolje od novih. Upoznavanje glavnih sorata, krajnji je cilj njegovih ispitivanja, a ujedno je i krajnja posljedica stečenih iskustava.

Danas sjenenari pretjeruju u hvalisanju i uznošenju „novih“ sorata, u što iskusan praktičar mnogo ne vjeruje, pa ipak se ponekad na neku „novinu“ polakomi, pa i prevari, — a za neiskusnog početnika još i lakovjernika, ta su hvalisanja od strane sjenenara još i mnogo opasnija. Često, vrlo često se starije sorte, pod novim imenom, kao „nove“ prodaju, jedino u cilju, da se bolje prodadu. S toga, ko hoće neku novinu da nabavi, neka se, samo ogleda — probe radi, ograniči na vrlo malu količinu; pa ako ispadne u stvari onako kako se hvališe, lako je donijeti, za iduću godinu, nabaviti više. U tome pogledu, dakle, ne treba se nikad oslanjati na golo hvalisanje; ne treba bez nužde nadržavati na nevolju, jer osim jeda koji ćete u neuspjehu imati, skupo će vas tako naprasno vjerovanje stati, jer je sjeme tih „novina“ uvijek i pretjerano skupo.

U svakom slučaju pak, mi ne možemo ni pomisliti na proizvodnju sjenenara od povrća za toplu leju; to je posao onih vještaka, koji se tom proizvodnjom isključivo bave, a mi ćemo se njima za potrebno sjeme obraćati, pa ipak paziti, da se na pouzdane obraćamo, jer i među njima ima vještaka, koji hoće vješto i da podvale.

Dobro sjeme nije nikad skupo, jer što više izdajmo za onu malu količinu potrebnog nam sjemena, nesavršenjeno je veća dobit, koju od dobrog sjemena dobijamo, ali onda treba da je svako zimo i dobro, i zdravo i od čiste, prave sorte.

Sjeme, izvedeno na otvorenom polju, pa da je ono i najbolje, da mu ni u kom pogledu ne možemo naći mane, ne može se upotrijebiti za sijanje u toplim lejama; za donje sijanje, pak, u mlakim lejama, kad se mogu prozori više otvarati i otvoreni duže držati, mogli bi i to sjeme upotrijebiti; pa i u tom slučaju rasti svako povrće, pod staklom njegovano, više u lišće — i ako to ne treba da bude.

Uslovi, koje dobrom povrću za tople leje postavljamo, ovi su: lišća mora biti manje po bujavosti, a niže, kraće po porastu. Rotkvice treba da „jabuče“; salata treba u što kraćem vremenu u čvršće glavice da se „uglaviti“; karfiol treba posle nekoliko lista već da zameće cvijet; dinje i krastavci da ne puštaju dugačke vreže, a da bolje „zameću“ itd. Od povrća takvih osobina, dakle, treba nabavljati sjeme; i onda, na srazmjerno manjem prostoru, imaćemo i više povrća; to i jeste prava vještina. Pa nije samo ta dobit, nego je još velika dobit i u tome, što dobra sorta i ranije stže, ranije se potroši, pa se ta ista leja može upotrijebiti za sijanje drugih, malo poznatijih sorata.

Dakle, treba pronaći pouzdanog sjenenara i od njega nabaviti dobro, pravo sjeme od one sorte koju želimo, pa smo onda s te strane udarili temelj sigurnijem uspjehu.

U svakom cjenovniku natičemo naročito označene i preporučene one sorte, koje su podobne za gajenje u toplim lejama. Početnicima u ovome poslu mora se preporučiti: da samo one sorte nabavljaju, koje su označene „za tople leje“, jer ima sorata, koje se preporučuju i za tople leje i za otvoreno polje. Međutim, treba kod svake vrste izabrati više sorata (odlika), koje iz vlastitog iskustva poznaje, pa koja se kome dopadne, neka je i nabavi; no ako bi neko htio i druge, s druge koje strane preporučene sorte da oprobaju, neka ih nabavi i — neka mu bude sa srećom!

Školska objava.

C. i k. vojna glavna gubernija u Srbiji, odjeljenje 8/b. Izdala je pod br. 14.238/1917, od 26. jula o. g. slijedeću objavu:

Nov upis i primanje djaka u c. i k. realnu gimnaziju u Beogradu i u c. i k. poljoprivredni i zanatlijski zavod na Banjici za školsku godinu 1917/18. vršće se po ovom redu:

I. U realnoj gimnaziji, Upis u realnu gimnaziju u I. do zaključno VI. razreda obaviće se 1. septembra. VII. i VIII. razred ne će se otvarati.

Oni djaci, koji su do sad pohađali realnu gimnaziju, prelaze automatski u bliži viši razred. Ti djaci ne podnose molbu za primanje, već se samo prijavljuju školskom zapovjedništvu realne gimnazije usmeno ili pismeno najdaje do 15. avgusta. Dječaci, koji su svršili 4. razred osnovne škole u monarhiji ili kakve c. i k. osnovne škole u posljednjim krajevima Srbije, primaju se u I. razred realne gimnazije bez prijemnog ispita. Za primanje u neki viši razred mora molilac podnijeti svjedodžbu odgovarajuće srednje škole iz monarhije, ili se mora podvrići prijemnom ispitu.

Molbe za prijem imaju se podnijeti preko dotičnog okružnog zapovjedništva vojnoj glavnoj guberniji najdaje do 15. avgusta o. g. Te molbe ima da ovjeri okružno zapovjedništvo i da se u njima izjasni o vladanju dječijih roditelja.

Uz molbu treba podnijeti svjedodžbu posljednje školske godine, krštenicu, ličničko uvjerenje i iskaz o imovnom stanju.

Roditelji ili staroci molitelja biće blagovremeno izvješteni preko okružnog zapovjedništva o pripuštanju na prijemni ispit ili o prijemu u dotični razred.

Roditelji ili staroci imaju se sami starati o dječkom stanju, obskrbi i t. d. U I. razred primaju se djaci, koji nisu mlađi od 10 ni stariji od 13 godina, a u VI. razred oni, koji nisu stariji od 18 godina.

Djaci, koji su već pohađali realnu gimnaziju u 1916/17. školskoj godini, mogu se bez pratioca upisati, svi pak ostali moraju doći u pratnji roditelja, srodnika ili od ovih izabranih odraslih lica na upis ili prijemni ispit.

Za školsku godinu 1917/18. ima da se plate ove dažbine:

Upisnina za I. razred 10 kr.
Upisnina za više razrede 8 kr.
Školarina za cijelu godinu 40 kr.

Upisnina se plaća prilikom upisa za cijelu godinu u naprijed, a od školarine polovina prilikom upisa, a polovina početkom drugog tečaja između 1. i 8. februara.

Ove dažbine ne će se nikom oprostiti.

Djacima, koji zbog oskudice u prostoru ili iz drugog kog uzroka ne mogu biti primljeni, može se dozvoliti, da se u mjesecu julu podvriću ispitu iz školskih predmeta dotičnog razreda.

Molbe radi pripuštanja na taj ispit imaju se podnijeti vojnoj glavnoj guberniji odjeljenje 8/b. preko okružnog zapovjedništva do 1. juna 1918.

Da bi takvi djaci bili obavješteni o obimu predmeta, iz kojih će imati da polažu ispit, kao i o školskim knjigama, biće sastavljen spisak školskih knjiga po razredima i ovaj će se razaslati okružima.

Uz molbu za prijemni ispit mora molilac podnijeti posljednju školsku svjedodžbu o svršenoj školi ili u nedostatku ove uvjerenje one vlasti, koja je tačno obavještena o posljednjem školskom uspjehu i o svršenoj školi molioca.

Ispiti iz predmeta VII. i VIII. razreda kao i ispiti zrelosti ne mogu se polagati u realnoj gimnaziji u Beogradu.

II. Poljoprivredni i zanatlijski zavod na Banjici.

Primanje u poljoprivredni i zanatlijski zavod na Banjici obaviće se 15. septembra o. g.

Primljeni mogu biti samo oni dječaci, koji su kao što treba svršili 4. razred osnovne škole, koji su umno i tjelesno normalno razvijeni i koji nisu mlađi od 12 ni stariji od 17 godina.

U tom zavodu uče se ovi zanati: Pekarski, kovački, bravarski, limarski, kolarski, stolarski, krojački, obućarski i lončarski.

Pored ovih zanata zanimaju se pitomci baštovanstvom i upućujuće se u školi teorijski iz raznih naročito zanatlijskih predmeta.

Molbi za prijem, upućenoj vojnoj glavnoj guberniji, ima se priključiti školska svjedodžba, krštenica, ličničko uvjerenje i revers roditelja ili staralaca, kojim se obvezuju, da će pune dvije školske godine ostaviti molioca u zavodu. U molbi se ima još navesti, kakav zanat želi molilac da izuči; ali zapovjedništvu zavoda je slobodno, da po potrebi uputi molioca na drugi zanat.

Ove molbe ima okružno zapovjedništvo da podnese s izvještajem o porodičnim prilikama moliočevim i sa svojim predlogom.

Za prijem u ovaj zavod dolaze u obzir u prvom redu dječaci c. i k. uočista za siročad, koji su napanili 12. godinu svoga života, zatim ostali dječaci bez roditelja i najzađ drugi, koji se dobrovoljno jave.

Pohađanje zavoda je besplatno ne plaća se ni upisnina, ni školarina, ni obskrba.

Dječaci, koji se budu pozvali radi prijema, imaju doći u pratnji roditelja,

srodnika ili od ovih izabranih odraslih lica, a ako dolaze iz uočista za siročad, onda u pratnji jednog vojnika.

Ova je naredba upućena svim okružnim zapovjedništvima i zapovjedništvima realne gimnazije u Beogradu i poljoprivredno-zanatlijskom zavodu, a radi publikovanja ovdašnjim dnevnim listovima „Belgrader Nachrichten“, „Belgradi Hinek“ i „Beogradske Novine“.

Književne vijesti.

Matoševе „Umorne priče“.

„Matoš A. G.: Umorne priče. — Vidici i putovi. (Novo izdanje s uvodom o Matošu Vladimira Lunačeka, sa slikom Matoševom Ljube Babića). U izdanju nakladne knjižare Mirka Breyera u Zagrebu izašle su na novo zanimljive i rado čitane ove zbirke crtica i priča neprežaljnjeg i tako darovitog hrvatskog pisca, kojima pogledom na značenje Matoševе posebne preporuke ne treba. — Cijena knjizi K 3.60, u platnenom uzevu K 5.— Poštom preporučeno 60 hel. više. Pouzećem 1 K više.“

Zvanične objave.

OBJAVA.

Ovim se objavljuje da radi porezivanja dolaze na red slijedeće ulice:

I. Komisija:

2. avgusta: Kosačića Venac, Tamna, Uskokta, Delijska, Strahinića bana br. 1—43.

3. avgusta: Strahinića bana br. 44 do 89, Pozorišna, Vuka Karadžića.

4. avgusta: Jugovića, Rajčevića, Zmajeva, Zelena Venac, Knez Mihajlov Venac.

III. Komisija:

2. avgusta: Bojanova, Cvetna, Vodovalna, Prištinska.

3. avgusta: Mileševska, Mutapova.

4. avgusta: Spojna, Braničevska, Dobrinjska.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

Razne vijesti.

Poslije brzojavnog vjenčanja na frontu u grob.

Otto pl. Monteton priča u svojoj knjizi o francusko-njemačkom ratu 1870.—71. godine, kako je neki pruski kapetan dobio brzojavnu dozvolu za vjenčanje. Vjenčanje je odmah izvršeno, a zatim je mogao kapetan na front, gdje je u brzo poginuo. Pisac završuje svoju priču ovako: „I kad sam kod Beaumonta spustio njegovo tijelo u grob, meni potekoše suze za čovjekom, koga prije toga nijesam u životu nikad video. Ali putevi Božiji su čudni i nedokučivi. Tek u nesreći drugoga opažamo milost, koja je nad našom sopstvenom sudbinom pružila svoju ruku da nas zaštitit!“

Mineralno ulje kao začim za jelo.

Prije nekog vremena neko je preporučio mineralno ulje kao začim za jelo. Ali to nije ništa novo. Još godine 1854. izišla je knjiga od F. Kohnelajna pod naslovom „Die Mineralien Mährens und Oesterreichisch-Schlesiens“, u kojoj se nalazi primjedba, da rudari upotrebljavaju mineralni loj zvani „hačtin“ ne samo za osvjetljenje, već i za jelo. Oni njime mažu hljeb, kao što ga mažemo maslacom ili kmezom, te ga tako jedu. A u jednoj raspravi J. J. Jahna u godišnjaku c. k. geološkog zavoda u Beču od 1892. godine spominje se, da radnici jedu mineralno ulje, koje se pojavljuje prilikom razbijanja i lomljenja krečnog kamena u Kuchelbadu blizu Praga i da tvrde, da je njegova upotreba korisna po zdravlje.

Kineski berberin.

Berberin je u Kini vrlo tražen čovjek, jer se njegov posao ne ograničava kao posao njegovih evropskih kolega na samo brijanje i šišanje. Evo šta o tome priča jedan putnik: Kad kineski berberin izbrija glavu svojoj mušteriji oko perčina tako, da ova izgleda kao lopta od biljara, on počne da je masira tolikom silinom, kao da hoće da joj dade drugi oblik. Već, da se mušterija osjeća poslije ove operacije kao novorođen, naročito, ako je prije toga proveo u snu, provedenom zbog upotrebe opijuma. Ali nije s tom masažom svršen posao berberinov. Sad nastaje češljanje, mazanje i pletenje perčima, a poslije toga masaža i izvijanje ruku i prstiju na sve moguće načine, tako, da svi zgjavci puckaju. Tek onda mu plaća mušterija i odlazi vedar i čio, a Evropejac gleda za njim i čudi se, da u „sinu nebesnoga carstva“ u opšte ima još života.

Povrijedjeno dostojanstvo suda.

Na jednu sudsku raspravu u Chemnitzu ponijela je jedna gospodja sa sobom u krilu i jedno malo kućence. To je sudac primjetio tek pošto je publika počela da se razilazi iz sudnice, te pozove gospodju natrag i osudi je da odmah izdrži jedan dan zatvora, što je uvođenjem psa u sudnicu povrijedila dostojanstvo suda.

Kad postaje djevojka usijedilica.

To će pitanje imati uskoro da riješi englesko ministarstvo finansija prilikom donošenja poreskog zakona o neženjama, koji se namjerava da protegne ne samo na motore momke, već i na sve starije ženske, koje nijesu udate, udovice ili raspuštenice. Biće dakle zanimljiv odgovor na pitanje: Kad postaje djevojka poreskim obveznikom (čitaj: usijedilicom)?

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izvjestaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 1. avgusta.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavariskog:

Velika flandrijska bitka otpočela je: to je jedna od najsirovijih bitaka 3. ratne godine, koja se danas pod povoljnim izgleđima za uspjeh završava. Masama, kakve dosad nijesu upotrebljavane ni u jednom slučaju u toku ovoga rata, — pa ni na istoku za vrijeme velikih Brusilovskih ofenziva, — napali su Englezi, a uz njih Francuzi na 25 kilometara širine fronta između Nordschoote i Warnetona. Cilj ovoga napada bio je vrlo značajan. Valjalo je izvesti strahovit udarac protivu t. zv. podmorničke kuge, koja sa flandrijskih obala zagrožava englesko gospodarenje morima. Jedna za drugom napadale su kolone pojedinih divizija, razvijenih u smaknutom poretku (u gustom stroju), uz njih stupilo je u borbu mnogo oklopnih automobila i konjičkih divizija. Ogronom snagom nagurno je protivnik prošle dvonedjeljno topničkog boja, koji je bio u zoru 31. jula dostigao moć dobošne vatre, u našu odbranenu zonu.

Na nekim odsjecima preplavio je naša borbene redove, koji su ili poslije lijevke od pogodaka teških granata i mjestimično je privremeno zadobio znatnog zemljišta. Naše valjane rezerve ispađoše u neodoljivom protivnapadu protivu neprijatelja i u ogorčenim borbama prsa u prsa, koje su trajale cijeloga dana, izbacise ga iz našeg borbenog područja u oblast granatnih lijevaka u prvom borbenom redu. Sjeverno i sjeverozapadno od Ypra, područje granatnih lijevaka, što ga je zahvatio protivnik zalazi nešto dublje u naše redove; ovdje ne mogadsmo stalno održati mjesto Birchoote. Novi napadi, preduzeti uveče na znatnoj širini fronta, nijesu bili u stanju da stvore preokret u neprijateljevu korist; skrhalo su se pred našim preustrojenim borbenim redom. Naše čete javljaju za znatne krvave gubitke protivnikove, koji nije žalio nikakvih žrtava. Za povoljni svršetak ovog krvavog dana bile su pouzdano jamstvo sjajna hrabrost i ofenzivna snaga naše pješadije i naših pionera, nevjerojatna izdržljivost i vanredna tačnost u gadjanju kod naše artiljerije, naših mašinskih pušaka i sprava za izbacivanje mina, kao i ostalog pomoćnog oružja, a naročito pak svjesna i hladnokrvna uprava borbom od strane viših komandi. Puni ponosa na izvršena djela i postignuti veliki uspjeh, u kojemu ima udjela svaka država i svaki stalež njemačkoga carstva, kako komandanti tako i čete mirno i s pouzdanjem očekuju nove borbe.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na Chemin des Dames-u, Francuzi su iznurali svoju snagu u četiri puta ponovljenom uzaludnom nalaču na naše položaje jugo-zapadno od Fillaina, koje smo već razlike održali. Dalje na zapad u borbi okušana 13. westfalska divizija nanijela je protivniku opet znatan poraz; poslije kratke ali razorne pripreme vatrom oteli su pukovi te divizije Francuzima gustu mrežu rovova na visoravni južno od majura La Bovelles. Padoše nam šaka preko 1500 zarobljenika, od kojih su veliki dio povukle sa sobom naše jurišne kolone u borbi sjevero-istočno od Troyona. Na zapadnoj obali rijeke Maase, hrabri bavarški batalijuni povratih se na jurišnomad izgubljene položaje s objiju strana druma Lamecourt—Ramas. Francuzi su odbačeni na više od 2 kilometra širine fronta i u 700 metara dubine. Privedeno je preko 500 zarobljenika.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavariskoga.

Vojna skupina general-pukovnika pl. Böhmermanna:

Naše čete, koje sjeverno od Dnjestra nadiru ka jugo-istoku potisnuše protivnika, koji je iz potoka Billa ponovo primio borbu u riječni ugao kod Hotina. Između Dnjestra i Pruta probila je jedna jurišna kolona ruske položaje na željezničkoj pruzi Horodenka—Černovice, dok je jednovremeno južno krilo te vojne grupe odbilo jake napade kod Ivankova, kojima je bio cilj da olakšaju položaje odstupajućim četama.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Na sjevero-istočnim padinama i u sjevero-istočnom dijelu šumskih Karpatu njemačke i austrijske divizije u napadu zadobise uporno branjene klanice. Na Casinulu-u planinske čete odbiše nekoliko neprijateljskih napadaja.

Prvi zapovjednik glavnog stana

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

ZUBNI LJEKAR
KRISTINA ORLUŠIĆ
 Specijalista za vještačke
 zube i vilice.

ZUBNI LJEKAR
Aleksandra Konstantinović
 Terazije 34.
 vratila se s puta i počela je ordinirati.

Dentista F. B. Brill
 Beograd.
 Makedonska ulica broj 5.
 (do pošte)
 „Amerik. specijalista“

„ZUBE“ vještačke u zlatu i u kaučuku. Izrađuju se u mene ateljeu izrađuju po najboljem originalnom američkom sistemu. Prilam od 8—12 i 2—6.

Kupovine i prodaje
SAPUN ŽUČKAST DOMAĆI, odličan kvalitet za pranje veša prodajem jeftino. Cijene na manje i veće količine u mojoj radnji. K. Feldmann, Vuk Karadžićeva ul. broj 8. sniže Beogradske Novine. 32018-2

NA PRODAJU cigle i crepa.
 Za cijenu upitati Vatrogasna ulica 31. 31796-2

PRODAJA
 Zbog seobe prodaje se 1 spavaća soba — komplet — i sala, drugi mebl i razne druge stvari. Vidjeti se može od 9—11 sati i od 3—5 sati poslije podne. Obratiti se u Poslaničku ulicu 55. (prije Krunsku). 32129-2

POSTASTIČARICA.
 Radi zdravstvenih razloga prodajem jeftino konditora, koji dobro uspeva. Upitati R. Pinter, Zemun. 32163

Namještenja.
 Prodavačicu iz bolje, strogo familijarne kuće, potrebuje Delikatesna Trgovina **D. G. PAVLOVIĆA** Knjaza Mihaila br. 8. 32144-3

TRAŽI SE DEČKO
 od 10—12 godina za lak posao. Javiti se u Bitolskoj ulici broj 13. 32147

GOSPODJICA,
 višegodišnji činovnik novčanik zavoda, sa znanjem njemačkog jezika i pisanju na stroju (Schreibmaschine) traži odgovarajuće mjesto. Upitati pod „M. J. 451“ na administraciju lista. 32170-3

TRAŽI SE
 djevojčica za sav kućevni posao stupiti može odmah. Knjaz Mihajlova ulica 21, dvorište (lijevo). 32164

Razno.
 Moj sin Zaharije Brajer otišao je u Mirijevo prije dvadeset dana, pa se do danas nije vratio. Ko bi šta znao, molim da mi javi. Olga Brajer, Hilendarska ulica 26, Beograd. 32150

KORESPONDENCIJA.
 Porodici Vojislava Stojanovića, ambulatnog poštara iz Niša, Leskovac. — Draga Persol Dobila sam od Vole kartu, javlja se iz Zeneve, živ je i zdrav. Brine za vas ne može vezu dobiti sa vama nikako. Čim pročitate moj oglas, javite mi se, da bi mogla vaš odgovor Voji dostaviti, a novac poslati vam. Pozdravlja vas Mica Slović, Glavna ulica 19, Mladenovac. 32117-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Rješeno beogradskog suda od 18. IV. 1915. dosudjena mi je invalidska potpora u sumi od 30 dinara mjesečno. Istu od novembra 1915. nisam primila. Molim vas da poradite, da mi se ista šalje jer sam u oskudici. S poštovanjem Milena udoва Zivana Nikolića iz B. Potoka kod Beograda. 32111-8

Simi Popoviću, advokatu, Zeneva. — Molim pošaljite drugu adresu. Na sadašnju kartu se vraćaju. Sa Jelim zdravu sam. Mitu i Iku pozdravljam. Zivana D. Grčić, Slavujka 8, Beograd. 32139-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, za Milovana Lazarevića. Molim vas da me izvješite, da li je Dragoljub Krstanović iz Venčana, 7. puk, 1. poziv, 1. bataljon, 2. četa, živ i da li je zdrav, a tako isto za brata mu Dragolu Krstanovića. Ljubomir Lukčić, opančar iz Venčana, srez kolubarski, okrug beogradski. 32135-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, da dostavi Radiš Anđelkoviću, Zeneva. — Molim da me izvješite, da li je Ilija Stanišavljević, komandir gradskog artiljerijskog puka, skopljskog okruga, živ ili nije. Milenko Stanišavljević, zemljodjelac iz Sibnice, srez kosmajski, okrug beogradski. 32134-8

Hadži Vidojkoviću, Paraćin. — Molim budite dobri, pa doznajte o mojoj sestri Sari, ženi Vladimira Vape, učitelja iz Pirota, koja je ostala prilikom evakuacije u Prokuplju sa sestero djece. Kako su sa zdravljem, da li imaju novčana sredstva za život i da li primaju novac od Dragoljuba, koji mi javlja, da im šalje stalno, a ne zna da li dobivaju. On i svi ostali zdravo. Isto tako izvjestite se o mojoj snaji Nataliji Jerotić, koja je sa svojom majkom Sevastulom, žena poč. Manasije Milenkovića, trgovca u Vranju; kako su sa zdravljem, šta je i gdje je Sveta? Na koji način da joj se pošalje Svetin novac. Javite sestri još da je mati i sestra u Beogradu. Unaprijed vam blagodar i očekuje odgovor. Kosara Jerotićeva, Bitolska ulica 28, Beograd. 32145-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim, da me ovim putem izvjestite, da li je živ i gdje se nalazi moj brat Milutin Milutinović iz Miloševa, kaplar 3. čete, 2. bataljona, 11. puka, koji je ranjen 1915. god. u selu Krnjevu kod Smedereva i šta je s njim? U naprijed blagodarani Dragutin Milutinović, Kralja Aleksandra 62, Beograd. 32146-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Učtivo molim, imajte dobrotu doznajte i izvjestite me za mog sina Velmira Stojanovića, narednika 4. prekobrojnog pješadijskog puka, dunavske divizije. O njemu do danas ništa ne doznah. Ostaje blagodarna Milica Stojanović, Veliko Orašje, Palanka. 32140-8

Mih. II. Ristić - Čačak

Jovanu Premoviću, Zeneva, za Budimira Djordjevića iz Čačka. Od tebe do danas ništa ne dobiha, pa sam u velikoj brizi. Čim ovu kartu dobiješ javi se odmah i po mogućstvu pošalji novaca, jer sam u velikoj oskudici. Novac pošalji preko Belopavlića. Miloševu sam kartu dobila. Njegovi, očevi kao i ja sa djecom svi smo zdravo i pozdravljamo te, tvoja Radojka Djordjević, Čačak. R. 835

Hadži Vidojkoviću, Paraćin, za Jelenu Jovanović, Knjaževac. Vaš sin Ljubomir živ je i zdrav u Francuskoj u školi. Piše sa svojim sinom. Njegove karte poslah vam. Odgovor ne dobiha. Ljubomir jako brine za vas. Javite se preko mene. Pozdravlja vas Kosara St. Petrović, Makenzenstrasse 9, Čačak. R. 836

Stevi Aćimoviću, Zeneva. Jovanka žena Velmira Sipećića iz Čačka, Karl Franz Josef 35, sa četvero djece, molim za materijalnu pomoć, jer joj se muž ne nalazi kod kuće. Muž joj je podnarednik 1. čete, 2. bataljona, 10. puka, 2. poziva. R. 837

Milivoju Popoviću, Zeneva, Bd. Karl Fogg. — Molim izvjesti me o mojoj braći Jesu II živi: Spasije, narednik 1. bataljona, 7. puka, 3. poziva; Marko, obveznik posljednje odbrane staraca 7. pukovske okružne komande; Tihomir, obveznik 4. čete, 4. bataljona, 10. puka, 1. poziva; Milun, kaplar 3. čete, 2. bataljona, 2. prekobrojnog puka, 3. poziva, i Miloš, redov 14. čete granicne trupe. Mi smo svi živi i zdravi. Izvjestaj preko novina ili na adresu: Mihailo Orković, Lisneca, Beograd.

Stevi Aćimoviću, Zeneva. Doje imenovani moze za invalidsku pomoć, jer su u oskudici: Milunka, udoва Dragolja Djordjevića iz Trbusana, okrug rudnički. Rješeno suda u Kraljevu; Vidosava poč. Dimitra Rajčić iz Banjice kod Čačka sa četvero djece. Rješeno državnog računovodstva; Milan Tanasijević iz Rtar, Dragacevo. Izvršno rješeno suda u Kraljevu; Anoka, mati Vladete Marinkovića iz Gornjeg Dubca, srez dragacevski, stara 80 god. Sin joj bio podnarednik 1. čete, 4. bataljona, 10. puka, 1. poziva. Poginuo 6. septembra 1914.; Nasta udoва Velmira Radosavljevića iz Kačulica srez trnavski, okrug čačanski, sa osmerom djece. Muž joj bio obveznik 12. puka, 3. poziva. Dobila izvjestaj preko Zeneve, da je umro na bojištu; Djrdjina, udoва Radomira Jovanovića, pekara iz Čačka, Conrad von Hötendorfstrasse 68. Muž joj bio obveznik 10. puka, 3. poziva. Poginuo 1914. godine; Milijana, ud. Velizara Vlakovića. Rješeno vojno invalidskog suda; Marija Parezanović iz Banjice, srez trnavski, okrug čačanski, za djeću Mladomira Parezanovića, jer su u velikoj oskudici. Rješeno čačanskog suda; Jevdokija Milivoja Vlakovića iz Viljuše. Akta se nalaze na rješenu kod 10. pukovske okružne komande. Savka, udoва Miloja Pajića iz Banjice, sa šestoro djece. Rješeno čačanskog suda. Sofija Milana Miloradovića iz Zablaca. Knjiga čačanske blagajne str. 7, broj 32/915. R. 842

Mihajlu Coliću, Hotel Terminus, Zeneva. Dolje imenovani mole za izvjestaj o svojim: Radomirka Cirjaković iz Virova, za brata Budimira Dimitrijevića iz Lopaša, obveznika 4. čete, 1. bataljona, 10. aktivnog puka; Miladin Vujičić iz Guberevaca srez dragacevski, o svome sinovcu Mihailu Vujičiću, regrutu posljednje partije 10. pukovske okružne komande. Kata Milosavljevića iz Bečnja, srez lubički, za svoga sina Zivota Milosavljevića, obveznika 11. puka, 1. poziva. R. 841

Dimitriju Sredojeviću, Zeneva. Vinka Kaplarevića iz Atenice, Čačak molim za izvjestaj o Panteliji Kaplareviću, naredniku 1. čete, 1. bataljona, 10. puka, 1. poziva. Stanimirka Gudurić iz Atenice, Čačak molim za izvjestaj o svome mužu Ljubislavu Guduriću, podnaredniku mitraljeskog odjeljenja, 10. puka kadrovskog. R. 840

Jov. Premoviću, Zeneva, da dostavi Ljubomiru Lukčiću iz Trešnjevce, srez dragacev, Zeneva. Tvoja žena Mirjana i djeca Milomir, Milovan, Sima, Dragan, Milijana, Coja i Radinka kao i snaje Selena i Milosava, sinovi Dobrovoje, Dragoljub, Boško, Stevan i sinovi Persa živi su i zdravi. — Majka je umrla 1. januara ove godine. Kosta je umro 24. aprila kod kuće. Dobrovoje se oženio Dašinom Dake Miljanovića iz Stupčevića. Svi te pozdravljaju. Pišite preko mene. Mih. II. Ristić, Čačak. R. 838

LJETNA POZORNICA

BELGRADER ORFEUM

HOTEL TAKOVO
 TERAZIJE 29.

DANAS
 u četvrtak
 2. augusta 1917.
 u 9 s. na večer
PREDSTAVA
 u korist beogradskih dobrotvornih institucija.
 sa ovim programom:

Leteći psi.
B. BRUNS.
Niklas sa svojim prijateljem **Niki.**
Dva Leonasa.
Niederhofer.
Sugar Elza.
Lotte Pernold.
Karl Blumau.

U slučaju nepogodnog vremena predstava u sali. Od danas se prodaju karte u Hotelu „Takovo“. Ulatnica vrijedi kao propusnica za građanska lica.

Oglas.
 Na dan 12 augusta o. g. sud opštine kneževačke izdavače pod jednogodišnji zakup svoju zgradu za bakalsku radnju, postojeću pored druma Beograd-Rakovica, na peronu rakovičkom. Licitacija će se obaviti u kafani na peronu rakovičkom. Uslovi će se vidjeti na dan licitacije.
 Sud opštine kneževačke. Br. 194. 32172

Duboko ožalošćena porodica Vukašina Glišića, učitelja u Siplu, izvještava svoje rođjake i prijatelje, da je njihova mila i neprežaljena

Poleksija Glišićeva
 žnovnik željezničke direkcije
 poslije dugog i teškog bolovanja umrla 25. jula t. g. u Siplu.
 27. jula 1917 Sipič-Rača. 32148

HOTEL LONDON 871
 Beograd, Kralja Milana br. 82.
 U blizini željezničke stanice. Tramvajska postaja. Sobe za prenoćište, po utvrđenom cjenovniku. Dobar kost u hotelskom restoranu. Hotelijer Jovan Savić.

Mataruška Banja
 Uprava Mataruške Banje izvještava posjetioce, da je ista otvorena i prima bolesnike na liječenje.
 Ujedno primjećuje da posjetioci imaju donijeti svoju spavaću postelju kao i brašno.
 Uprava.
 31974

Prvo c. kr. povl. dunavsko parobrodarsko društvo.
Red plovidbe mjestnog parobroda
 iz medju

ZEMUNA I PANC SOVA
 (za putnike, robu i povlaku šlepova).
 Važi od 16. lipnja 1917. do daljne naredbe.

DNEVNO

Iz	Za	Prije podne:	Po podne:
ZEMUNA	PANC SOVA	u 1 i 8 sati	u 1 i 8 sati
PANC SOVA	ZEMUN	u 6 sati	u 4 sata

PRIMJEDBA: U Tamis ulaze i izlaze brodovi samo onda, ako to stanje vode i vrijeme dopuštaju.
 Cijene vožnja izmedju Zemuna—Pancsova ili obratno: 1. mjesto 180 fil., II. mjesto 130 filira.
 Pristojbe za prtljag izmedju Zemuna—Pancsova ili obratno: Do 25 kigr. 80 fil., preko 25 do 50 kigr. 120 fil. — Za prtljag u težinu preko 50 kigr. naplaćuje se za svaki počet 25 kigr. 60 filira.
 Tržna roba otprema se uz naplatu pristojba propisanih za prtljag.
 Za utovarivanje istovarivanje, i čuvanje prtljaga i tržne robe imaju se p. n. putnici sami pobrinuti.
 Trgovačka roba otprema se u mjestnom prometu Zemun—Pancsova ili obratno samo kao brzovoz uz naplatu tarifnih brzovoznih pristojba.
 Izvadak iz društvenog pravilnika.
 U ovome redu plovidbe navedeno vrijeme označuje najraniji odlazak i dolazak parobroda.
 Zakašnjenje ili izostajanje pojedinih ne daje nikakovih prava na oduštetje prema upravi.
 Za željezničke i parobrodске veze ne jamči uprava.
 ZEMUN, mjeseca lipnja 1917.
Glavna agencija.

Ko treba 32061
Andru Krcelića
 tapacirera, i majstora drvenih papuča i cipela. Stanuje u Pivarskoj (Cetinjskoj) ulici br 29. Beograd

Naša dobra, premijala, nezaboravljena
Dara
 preminu 1. augusta u 6 sati u jutro i ostavi nas vječito nesrećne.
 Dan pogreba objaviće se. Beograd-Topčider 2. augusta 1917.
 Neutješni:
 otac: Ljubiša Marković, sveštenik; suprug: Jezdimir Nešović inženjer; sestra: Desanka; zet: Sveta Gojković učitelj; braća i ostala rodbina. 32180

Našem milom i dobrom
Savi M. Obradoviću
 blagajniku iz V. Gradišta
 davaćemo godišnji pomen u subotu 4. augusta, u 10 sati prije podne u crkvi sv. Gjorgja. Kruševac jula 1917. godine, Goglova ulica 8.
 Ožalošćeni:
 supruga: Vidosava; braća: Milan, Joca i Velja; sestra: Jela Ječmenica i ostala familija. 32069

RADIONICA ZA PARNO FARBANJE I ČIŠĆENJE
BEGRAD Knežev Spomenik G. FISERA BEGRAD Knežev Spomenik
 prema na bojadisanje i čišćenje ženska, muška i dječija odijela. Preporučuje se p. g. trgovcima za bojadisanje stonova, platna, fuiova i t. d. Cijena umjerena, izradba ukusna. 32142

Naša mila i dobra ma/ka
Anka Nik. Lukićevića
 preminula je 24. jula o. g. poslije dugog i teškog bolovanja u 79 godini s oga života.
 Iskreno blagodarimo svima prijateljima, koji našu majku obilazili i nadžojše nam se u njenim posljednjim časovima.
 Beograd, Kralja Milana ulica 72.
 Ožalošćeni: sin: Mladen; ćerka: Zorka; zetovi: Vlada i Petar; unuci: Vojislav, Nikola, Konstantin, Pavle, Veroslava i Ružica. 32149

Našem dobrom i neprežaljenom
Mihajlu J. Živadinoviću
 davaćemo polugodišnji pomen, u subotu 4. ov. mjeseca u 10¹/₂ sati prije podne, na Novom groblju, parcela X, grobnica 20. Augusta 1917.
 Ožalošćeni:
 majka: Alexandra J. Živadinovića; supruga: Anka M. Živadinovića; sin: Jovan; kći: Alexandra N. Novakovića; braća, sestre, unučad, zetovi, snaje i ostala familija. 32177

Sa bolom u duši javljam srođnicima i prijateljima, da ću mojoj miloj i nikad neprežaljenoj ćerki
Aleksandri — Belki Ristić
 davati godišnji parastos u subotu, 4. o. m. u 10 sati prije podne na njenom grobu. Beograd, Vidinska ulica 46.
 Ožalošćeni:
 neutejšna mati: Zorka, sestra: Angelijsa, pomajka: Mara, deda: Mila, tetke: Darinka, Mileva, Kaja, Jelena, Pava, Desanka i Ružica, ujne: Dana i Julka i ostala rodbina. 32138

Draga Branković i Darinka Gjordjević davaće trogodišnji pomen, svojoj dobroj majci
NIKOLJI MARKOVIĆ
 u petak 3. augusta u 10¹/₂ sati prije podne na novom groblju. Beograd, Studenička ulica 19. 32167

Naš mili i nikada neprežaljeni suprug, brat i zet
Miloslav Vidojević
 kafedžija ovdasnji
 koji poslije kratkog ali teškog bolovanja ispusti svoju plemenitu dušu 20. jula u 5 sati izjutra, a tjelo našeg milog Milosa, sahranjeno 21. jula u 4 sata poslije podne Ovu nesretnu vest javljamo našim rođjacima i dobrim prijateljima.
 Valjevo, 1. augusta.
 Ožalošćeni: supruga: Desanka, brat: Milan Vidojević; sestre: Darinka Grujić s djecom i Zorka s djecom; zet: Vujića s djecom; tast i tašta: 32176 Milica i Ješa; šurak: Bora; svastika: Andja.

U subotu 4. augusta o. g. činićemo godišnji parastos našoj miloj i neprežaljenoj
Ani
 supruzi Milosava Mitrovića trgov. ovd. u sabornoj crkvi u 10 sati prije podne, o čemu izvještavamo naše srođnike i prijatelje. Beograd Dositijeva ulica 30. 32169
 Ožalošćena porodica

Sa teško uciviljenim srcem i vječitim bolom za mojim milim, dobrim i nježnim sinom
Dušanom-Belim
 javljam srođnicima i poznanicima, da me je zadesio i drugi teški udar, da sam izgubila za 10 meseci i mog drugog dobrog, milog i neprežaljenog sina
Petra—Peru
 koji je preminuo 13. septembra 1916 g. Kamenica, jula 1917.
 Vječito ožalošćena
 majka, Jelisaвета udoва Milorada Protića sveštenika iz Kamenice sa decom, supruga Desanka P. Protića i ostala mnogobrojna rodbina. 32171